Yksi aine – yksi arvio –säädöspaketti Tukesin kasvinsuojeluaineiden ympäristöriskinarvioijan näkökulmasta

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)

Yleiskatsaus velvoitteista, osallistumisesta ja hyödyistä

EU-KANSALAINEN

- Ei velvollisuuksia
- Lisää läpinäkyvyyttä - pääsy julkisiin kemikaalitietoihin yhden luukun periaatteella
- Ihmisten terveyden ja ympäristön suojelun tehostuminen (lyhyemmät reaktioajat, varhaisvaroitusjärjestelmä ja sääntelytoimenpiteet)
- Luottamuksen lisääntyminen (avoimet tieteelliset arvioinnit ja lisääntynyt tietopohja)

TUKESIN KANTA

- Säädöspaketin keskeiset tavoitteet ja vaatimukset liittyvät eri EU-säädöksissä tehtävien kemikaaliturvallisuusarviointien johdonmukaisuuden ja vaikuttavuuden lisäämiseen, sekä kemikaalien tietopohjan vahvistamiseen ja tiedon avoimuuden lisäämiseen
- Kemikaalien käytöstä aiheutuvien riskien tunnistus kehittyy ja nopeutuu ja parantaa ihmisten terveyden ja ympäristön suojelun tasoa.
- toteuttaa osaltaan perustuslain:
  - ✓ ympäristöperusoikeutta
  - ✓ julkisen vallan velvollisuutta edistää väestön terveyttä,
  - ✓ Tiedonsaantioikeutta
  - ✓ kansanvaltaan kuuluvaa yksilön oikeutta osallistua ja vaikuttaa yhteiskunnan ja elinympäristön kehittämiseen.

Yleiskatsaus velvoitteista, osallistumisesta ja hyödyistä

TEOLLISUUS

- Status quo: kemikaalilainsäädännön täytäntöönpanon jatkaminen nykyiseen tapaan – asiakirjat/hakemukset/ilmoitukset samalle vastaanottajalle (toimivaltainen viranomainen, EU-virasto tai COM)
- Yksi uusi velvoite: ilmoitus tutkimuksista, joita yritykset ovat teettäneet tai aikovat tehdä (jo käytössä KS-aineille)
- Helppo yleiskatsaus kemiallisten aineiden velvoitteisiin
- Lisää läpinäkyvyyttä, kemikaalitiedot yhdessä paikassa usean sijasta
- Parempi ennustettavuus ja enemmän mahdollisuuksia suunnitella toimintaa

TUKESIN KANTA

- kemikaalitiedon avoimuus ja laajempi hyödynnettävyys edellyttää luottamusta viranomaisten ja elinkeinoelämän välillä ja tähän liittyvät artiklaehdotukset (erityisesti 16 ja 17 artiklat) vaativat vielä selkeyttämistä
- kansallisen viranomaisen ja yritysten oikeudet ja velvollisuudet yksittäisen tiedon käytölle ja salassa pitämiselle vielä epäselvää. Vaarana on, että yritysten ja viranomaisten hallinnollista taakkaa lisätään.

Yleiskatsaus velvoitteista, osallistumisesta ja hyödyistä

VIRASTOT (ECHA, EEA, EFSA, EMA, EU-OSHA) + COM

ECHA

- Pystytettävä ja ylläpidettävä yhteinen tietoalusta
- Valtuudet teettää tieteellisiä tutkimuksia

Muut EU-virastot + COM

- Lähettävät kemikaalitietoja ECHA:lle
- Osallistuvat tietoalustan ohjauskomiteaan
- Sanaston vakiomuotojen asetus
- Seurannan käyttöönotto
- Pääsy kaikkiin yhteisen tietoalustan tietoihin, mukaan lukien luottamukselliset tiedot

TUKESIN KANTA

- Ehdotukset EU-virastojen työn koordinoimiseksi sekä tietoalustan perustamiseksi edistävät ympäristön ja ihmisten terveyden suojeluun liittyvien tavoitteiden saavuttamista.
- Ehdotus tietoalustasta jättää nykyisellään epäselväksi, millaisin keinoin jäsenvaltion viranomaiset osallistuvat mihinkin täytäntöönpanon prosessiin ja ehdotusta tulisi tarkentaa.
- Tukes kannattaa ECHA:n ja muiden virastojen resurssien turvaamisen lisäystä.
- Tehokas täytäntöönpano edellyttää vähintään sen arviointia, millaisia säädösmuutostarpeita myös arviointia suorittaville substanssilainsäädännöille saattaa tulla.

Yleiskatsaus velvoitteista, osallistumisesta ja hyödyistä

JÄSENVALTIOIDEN VIRANOMAISET (CA)

- Status quo: kemikaalilainsäädännön täytäntöönpanon jatkaminen nykyiseen tapaan
- Riskinarvioijien hallinnollisen taakan vähentyminen
  - ✓ Kemikaalitietojen parantunut löydettävyys ja vertailukelpoisuus
  - ✓ Viranomaisprosessien parantunut koordinointi ja tieto sääntelyprosesseista
- Osallistuminen varhaisvaroitus- ja toimintajärjestelmään määritellään käytännössä (ei lakisääteistä velvoitetta, mutta jäsenvaltioilla on tietoja, jotka EEA:n on otettava huomioon)
- uusi velvoite ilmoittaa tutkimustietokantaan tietyt aiotut tutkimukset aiheuttaa kansallisesti työtä myös valvonnalle
- Pääsy kaikkiin yhteisen tietoalustan tietoihin, mukaan lukien luottamukselliset tiedot

TUKESIN KANTA

- Eri tuotelainsäädäntösektoreilla tehtävien kemikaaliarviointien yhteensovittamisen helpottaminen lainsäädännöllisin keinoin kannatettavaa
- kansallisen viranomaisen oikeudet ja velvollisuudet yksittäisen tiedon käytölle ja salassa pitämiselle vielä epäselvää. Vaarana on, että viranomaisten hallinnollista taakkaa jopa lisätään.
- U-kirjelmässä valvontaviranomaiseksi esitetään Tukesia kaikkien tietoalustan asetusehdotuksen liitteessä I mainittujen, yli 60 EU-säädöksen osalta. Jatkovalmistelussa on syytä tarkastella asiaa laajemmin ja varmistaa riittävät resurssit tehokkaaseen ja vaikuttavaan valvontaan.
- Jos laadukasta tietoa yksittäisten aineiden ominaisuuksista on viranomaisten hallussa, se tulisi ottaa huomioon kemikaaliarvioinneissa riippumatta siitä, mistä se on peräisin tai mikä viranomainen sen on alun perin saanut. Tällaisen tiedon tulisi olla myös mahdollisimman avoimesti saatavilla kaikille.

Kiitos mielenkiinnosta!

Tämä asiakirja on laadittu ja allekirjoitettu sähköisesti.
Denna handling har upprättats och undertecknats elektroniskt.
This document has been digitally prepared and signed.

Pääjohtaja Kimmo Peltonen
27.5.2024

Johtaja Tiina Putkonen
27.5.2024

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
Säkerhets- och kemikalieverket
Finnish Safety and Chemicals Agency

Helsinki
PL 66 (Opastinsilta 12 B)
FI-00521 Helsinki

Tampere
Yliopistonkatu 38
FI-33100 Tampere

Rovaniemi
Valtakatu 2
FI-96100 Rovaniemi

Vaihde / Tel.
+358 29 5052 000
www.tukes.fi
kirjaamo@tukes.fi
Y-tunnus 1021277-9